

Název: **AMERICKÁ FILMOVÁ GROTESKA**

Forma: jednosemestrální přednáška

Vyučující: PhDr. David Čeněk

Časový rozsah: 4 hodiny týdně

Charakteristika obsahu:

Přehledový kurz bude zaměřen na seznámení s vývojem žánru grotesky do roku 1945. Věnovat se budeme postihnutí základních charakteristik a významu pro rozvoj filmové řeči. Zaměříme se na výrazné postavy a rozbor vybraných filmů.

Forma atestace: zkouška

Požadavky k atestaci:

- Zkouška bude mít dvě části: první část bude probíhat formou dialogu se studentem na jedno z témat (1 až 11 viz níže). Ve druhé části zkoušky bude student na základě teoretických znalostí o grotesce analyzovat vybraný celovečerní film nebo několik krátkých filmů.
- data u jednotlivých témat **jsou pouze orientační** a mohou se během semestru měnit dle aktuální situace

1. Přehled vývoje žánru groteska /4.10., 18.10./
2. Filmový gag, jeho stavba, témata : tělo, akce, prostředí /25.10./
3. Taxonomie smíchu, různé myšlenkové přístupy k humoru (Bergson, Orlický, Borecký, Pirandello, Král, Bachtin) /1.11./
4. Max Linder /1.11./
5. Charles Chaplin – krátkometrážní a středometrážní tvorba /15.11./
6. Charles Chaplin – celovečerní tvorba /22.11./ - analýza filmu Moderní doba
7. Buster Keaton /29.11./ - analýza filmu Kameraman
8. Stan Laurel a Oliver Hardy – jejich samostatná tvorba, němé filmy /6.12./
9. Stan Laurel a Oliver Hardy – zvukové období /13.12./
10. bratři Marxové /20.12./ - nástin jejich přínosu především pro zvukové období
11. Harry Langdon, Ben Turpin, Larry Semon, Charles Bowers /9.1./ - poznámky k dalším druhům komiky a stylům grotesky

POVINNÉ FILMY /seznam se může změnit v závislosti na průběhu přednášky - v zásadě bude požadována detailní znalost všech promítaných filmů v rámci přednášky, výjimkou je celovečerní tvorba následujících komiků: Charles Chaplin, Buster Keaton, Laurel a Hardy, bratři Marxové – viz seznam níže/

Max Linder:

Buďte mou ženou, 1921

Sedm let neštěstí, 1921

Malicherný mušketýr, 1922

Charles Chaplin:

1914:

Making a Living
Kid Auto Races at Venice
Between Showers
A Film Jonie
Tango Tangles
His Favorite Pastime
Mabel's Busy Day
Laughing Gas
The Property Man
Recreation
His Musical Career
His Trysting Place
His Prehistoric Past

1915:

His New Job
The Champion
The Jitney Elopement
The Tramp
A Woman

1916:

Police
One A.M.
The Vagabond
Behind the Screen
The Count
The Rink

1917:

Easy Street
The Adventurer
The Imigrant

1918:

Psí život
The Bond
Shoulder Arms

1919:

Sunnyside
A Day's Pleasure

1921:

Kid

1923:

The Idle Class

Pay Day
The Pilgrim
Pařížská maitressa

1925:
Zlaté opojení

1928:
Cirkus

1931:
Světla velkoměsta

1936:
Moderní doba

1940:
Diktátor

Buster Keaton

1918: The Cook/Bláznivá domácnost
1920: One Week/Frigo staví dům, r. Edward F. Cline, Buster Keaton
1920: Frigo na námluvách, r. Buster Keaton, Edward F. Cline
1921: The Boat, r. Edward F. Cline, Buster Keaton
1921: Frigo král střelců, r. Edward F. Cline, Buster Keaton
1921: Frigo na divadle, r. Edward F. Cline, Buster Keaton
1922: Frigo dědicem, r. Edward F. Cline, Buster Keaton
1922: Electric House/Frigo elektromechanikem, r. Edward F. Cline, Buster Keaton
1922: Frigo a strážníci, r. Edward F. Cline, Buster Keaton
1922: Frigo má smůlu, r. Edward F. Cline, Buster Keaton
1924: Frigo jako Sherlock Holmes, r. Buster Keaton
1926: Frigo na mašině, r. Buster Keaton, Clyde Bruckman
1928: Steamboat Bill, Jr./Plavčík na sladké vodě, r. Charles F. Freisner
1928: The Cameraman/ Kameraman, r. Edward Sedgwick

Harold Lloyd

1918: Neodbytný hoch; Pistolník Gussi
1919: Půjdu si po svém
1919/20: On ve strašidelném domě
1920: Jeho výsost lišák (On následníkem trůnu), r. Hal Roach
1921: Cesta do ráje (Never Weaken)
1923: O patro výš, r. Fred Newmeyer, Sam Taylor
1927: On, hrdina dne, r. Ted Wilde
1936: Mléčná dráha, r. Leo McCarey

Stan Laurel, Oliver Hardy

1918: Lucky Dog (Šťastný pes), r. Jess Dobbins
1927: The Battle of the Century, r. Clyde Bruckman
1928: Leave 'em Laughing (Chechtavá nemoc), r. Clyde Bruckman
1928: From Soup to Nuts (Vzorná obsluha), r. Edgar Kennedy
1929: Když řádí chřipka (They Go Boom), r. James Parrott
1929: Veselé vánoce (Big Business), r. Leo McCarey
1930: Brats (Škvrňata), r. James Parrott
1932: Stěhujeme piáno (Music Box), r. James Parrot
1933: Ďáblův bratr, r. Hal Roach, Charles Rogers
1935: Tit For Tat (Oko za oko), r. Charles Rogers
1936: Our Relations (Milé příbuzenstvo), r. Harry Lachmann
1938: Dubové palice, r. John G. Blystone
1943: Zmatkaři (Laurel a Hardy honí dolar), r. Malcolm St. Clair
1944: Velký třesk, r. Malcolm St. Clair
1945: Toreadoři, r. Malcolm St. Clair

samostatné filmy:

1922: Mud and Sand (Matador, r. Gilbert Pratt), The Sawmill (Pila, r. Norman Taurog), The Show (Kabaret, r. Norman Taurog)
1923: Oranges and Lemons (Pomeranče a citrony, r. George Jeske)
1924: West of Hot Dog (Divoký západ, r. Scott Pembroke, Joe Rock)
1925: Should Sailors Marry? (Měli by se námořníci ženit?, r. James Parrott)
1926: Enough to do (Není kuchař jako kuchař, r. Stan Laurel), Bromo and Juliet (Romeo a Julie, r. Leo McCarey), Thundering Fleas (Neposedné blechy, r. Robert F. McGowan)

bratři Marxové

1929: Kokosové ořechy, r. Joseph Santley
1933: Kachní polévka, r. Leon McCarey
1935: Noc v opeře, r. Sam Wood
1941: Obchodní dům, r. Charles Reisner

VÝBĚR DOPORUČENÉ LITERATURY :

Michail Michajlovič Bachtin: *FRANÇOIS RABELAIS A LIDOVÁ KULTURA STŘEDOVĚKU A RENESANCE*. Praha: Argo, 2007 nebo Praha: Odeon, 1975.

Henri Bergson, *Smích*. Praha: Naše vojsko, 1993.

David Bordwell, Kristin Thompsonová, *Dějiny filmu*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny; Akademie múzických umění, 2007.

Vladimír Borecký, *Teorie komiky*. Praha: Hynek, 2000.

William Bowman, *Charlie Chaplin, his life and art*. New-York: Haskell, 1974.

Karel Čáslavský, *Sennetova továrna na smích*. Praha: ČSFÚ, 1986.

Lennart Eriksson, *Books on/by Chaplin*. Sweden: Vasteras, 1980.

Michael Hanisch, *Dodnes rozesmávají milióny...* Praha: Panorama, 1982.

Charles Chaplin, *Můj životopis*. Praha: Odeon, 1967.

Buster Keaton, Charles Samuels, *Můj nádherný svět grotesky*. Praha: Šulc a spol., 1993.

Petr Král, *Groteska čili Morálka šlehačkového dortu*. Praha: NFA, 1989.

Petr Král: *Les Burlesques ou Parade des somnambules*. Paris : Stock, 1986.

Roland Lacourbe, *Laurel et Hardy*. Paris: Seghers, 1975.

Simon Louvish: *Stan and Ollie: The Roots of Comedy: The Double Life of Laurel and Hardy*. New York: St. Martin's Griffin, 2005.

Joyce Milton, Tramp, *The Life of Charlie Chaplin*. New York: Harper Collins Publisher, 1996.

Glenn Mitchell, *The Chaplin encyclopoadia*. Londres: Batsford Ltd, 1997

Jan Orlický, *Záhady komična, teorie komična, vtipu, gagu a smíchu*. Praha: Nakladatelství Futura, 2003.

Luigi Pirandello, *Humor*. Praha: Havran, 2006.

Isabel Quibly, *Early Comedies*. London: Studio Vista /Dutton Pictureback, 1968.

Karel Teige, *O humoru, clownech a dadaistech sv 1., 2.* Praha: Akropolis, 2004.

internetové odkazy:

<http://www.charliechaplin.com/>

<http://www.haroldlloyd.com/>

<http://www.laurel-and-hardy.com/>

<http://www.busterkeaton.com/>